

Holnaputánról: szegedi ifjúsági napok

Érezzük jól magunkat...!

Ifjúsági napok: forgatag-színes, nyári karnevál — hullámzó tömegek utcákon, tereken — tánc, kacaj, miegymás — alvás a parkban, kék az ég és zöld a föld, milliárd szúnyog. — Jó estét kívánok! Kérem a személyi igazolványt! — koncert és emelvény, csapó-lók és hangrobbanás, fényárban úszik az éji Tisza-part... Több mint félmillióba kerül e három nap, az összeg felét a Szefisz kitesz magáért. Gyerünk, lássuk a programokat máris — nem mindezt, mert arra nincsen lapfelület, csak párat. Tehát: holnapután, pénteken, a Tisza-parton: **Zene-zene-zene**, és információ!!! Ezek után együttesek következnek — a Gabriellától a FAN-FAN-ig, a Lordtól a Simly Show-ig, és még sokan mások. Eközben a Klauzál tér sem marad néptelen: algyői citerazenekart, BMX-bemutató követ, kübekházi asszonykórust gyermekszínház kör. A Móra-parkban föllép a neves Csizmadia Sándor, rögvést utána meg a Névtelen Senki. Ezt követi az **Ozirisz, Izisz**. Az Árpád téren „Drog-sátor!” Az újszegedi szabad-téri színpadon kitör a **ré-mület éjszakája**, amerikai horrorfilm. Az Ifjúsági Házban cégbemutatók, Sinkó János festőművész kiállítá-

sá, Video Jour, közben föllép a **Bonanza Bonsai**... Szombaton további együttesek veszik át a terepet — hogy melyek ezek, majd megírjuk —, lesz továbbá utcabál, tézene — s a ruhagyár dívatbemutatója. Bűvészs kunsztokat csinál, humorista kacagtat, föllép a deszki néptáncgyűttes — utóbbit különösen mindenki figyelmébe ajánljuk! A Dé-gáz szabadidőközpontjában sportversenyeken vesz részt, aki akar, az MHSZ-pályán autós ügyességi versenyt zajlik. Vasárnap aszfalttrajzverseny, népművészeti vásár, a Juhász Gyula művelődési ház amatőr rockklubja egészíti ki a gazdag választékot. S még számos egyéb program várja a számtalan érdeklődőt — hogy mik, erről időben tájékoztatunk, a lezajlott eseményekről pedig alkalmasint tudósítunk. Mindenekelőtt pedig nagy erővel várjuk — a holnap-utáni napot...

F. Cs.

Felfüggesztették az MSZMP és az ellenzék közti tárgyalásokat

Az MSZMP Szeged Városi Bizottsága és a Szegedi Ellenzéki Kerekasztal között folytatott tárgyalások tegnapi fordulóján előre nem látható esemény történt. Az Ellenzéki Kerekasztal — közel kétórás tárgyalás után, többször is konzultációs szünetet kérve — bejelentette, hogy határozatlan időre felfüggeszti a tárgyalásokat, mivel úgy látja, hogy a másik tárgyalófél a politikai küzdelemben továbbra sem hajlandó biztosítani az esélyegyenlőséget.

A tárgyalási forduló elején az MSZMP küldöttsége ismertette a Csongrád megye elmúlt 40 éves történetével kapcsolatos kutatásainak terveit, annak főbb csomópontjait. (Erről a kérdéssről múlt csütörtöki lap-számunkban, a Bárány Ferenc egyetemi tanárral készített interjúban tájékoztattuk olvasóinkat.) Elhangzott e kérdés kapcsán az is, hogy a koncepciók percek felülvizsgálata nem helyi, hanem országos szinten történik. Az ezzel foglalkozó bizottságnak két szegedi tagja is van: Szokol Szilárd főügyességi ügyész és Kónya István hadbíró százados személyében. Mindazon pereket vizsgálják, amelyek 1945 és 1962 között zajlottak, és koncepciók elemek tartalmazzak. A két tárgyalófél ekkor megállapodott abban, hogy közös munkabizottságot alakítsanak három-három fő részvételével, amely külön munkaprogram alapján vizsgálja az 1956-tal kapcsolatos vitatott kérdéseket.

Mint a korábbi tárgyalási fordulókban is, most is súlyponti kérdés volt a helyi sajtó ügye. Ez elsősorban lapunkra vonatkozott, minthogy a politikai felügyeletet — úgynevezett „lapgazdaként” — a Délmagyarország fölött az MSZMP városi bizottsága gyakorolná. Hosszas vita alakult ki az alább közölt állásfoglalásról, amelyet az MSZMP Szeged Városi Bizottságának tárgyalóküldöttsége terjesztett az Ellenzéki Kerekasztal képviselői elé. Az ellenzék a történeti érvelést elutasította, s az elkövetkezendő politikai küzdelemben — mindenekelőtt az augusztus 5-ei időszaki pótválasztásokig terjedő időszakra — egyfajta „start-esélyegyenlőséget” követelt.

Mindhogy az MSZMP által a Délmagyarország tekintetében tett bizonyos engedményeket elégtelennek tartották, a Szegedi Ellenzéki Kerekasztal határozatlan időre felfüggesztette az egyébként annak idején az MSZMP által kezdeményezett tárgyalásokat. E felfüggesztés a már felállított bizottságokra, közös munkacsoportokra is vonatkozik, így tehát azt a három-három fős munkabizottságot sem állítják föl egyelőre, amelyben a tegnapi tárgyalás elején meggyeztek. Póda Jenőt, az ellenzéki-

ek tárgyalócsoportjának vezetőjét arról kérdeztem, hogy vajon csak a helyi sajtó kérdésében tapasztalható gyökeres nézetkülönbség volt-e az oka a tárgyalások egyoldalú felfüggesztésének. Mint Póda Jenő elmondotta, nem csupán ez volt az ok, ugyanis az a benyomásuk alakult ki a tárgyalások során, hogy amíg csak kinyilatkoztatásokról, deklarációkról van szó, addig képesek megegyezni, kapnak ígéreteket is az MSZMP-tól, amikor azonban ezeket konkrét formába kellene önteni, bizonyos operatív döntéseket kellene hozni, akkor az MSZMP már nem képes engedményekre. Nem látják biztosítottak a jövőben sem az esélyegyenlőséget; ezért döntöttek úgy, hogy nemcsak ezt a napirendet, hanem az egész tárgyalássorozatot felfüggesztik. Annak folytatását az MSZMP általános cselekvésétől teszik függővé, különös tekintettel a **korrekt tájékoztatásra**. Ugyanakkor hangsúlyozták, hogy a tárgyalások során eddig kötött megállapodásokat betartják, azokat magukra nézve kötelező érvényűnek tekintik. S. I.

Az alábbiakban közöljük az MSZMP városi bizottsága tárgyalóküldöttségének a Délmagyarországgal kapcsolatos állásfoglalását, amelyet a tegnapi tárgyaláson nyújtottak át a Szegedi Ellenzéki Kerekasztal képviselőinek.

A Délmagyarország helyzetéről

A Délmagyarország 1945 júliusában a kisgazdapárti, a parasztpárti és a kommunista párti lapkoalíció felmondásaként, megegyezés alapján — és nem erőszakkal — jutott a Magyar Kommunista Párt tulajdonába. A lap tehát 44 esztendeje folyamatosan az MKP, MDP, MSZMP organuma. A párt tartotta fenn, működtette, állami támogatást nem kapott, olvasottságát, elterjedtségét, népszerűségét pártlapként szerezte meg.

A Délmagyarországot az MSZMP Szeged Városi Bizottsága, mint lapgazda, önálló műhelyként működtette, és kifejezetten ösztönözte, hogy lapja betöltsen egy szolgáltató néplap funkcióit is. Ez a gyakorlat az utóbbi években vált igazán dominánssá. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy az újsgazdaság és korrekt módon helyt ad különféle pártállású és politikai nézetű szervezetek, illetve személyek véleményének, írásainak, amennyiben azok megfelelnek a lap elvárásainak, és nem haladják meg terjedelmi lehetőségeit. Az újonnan létrejövő és szerveződő pártok, mozgalmak programjáról, rendezvényeiről rendszeresen hírt ad, fölveti az MSZMP-vel vitázó dokumentumait is. Ezt a feladatot a lap mindaddig készséggel vállalja, amíg a különböző ellenzéki tömörülések létre nem hozzák saját, önálló orgánumukat.

Az MSZMP Szeged Városi Bizottságának meggyőződése, hogy egy politikailag jellegtelen, úgynevezett független lap, amely valamennyi párt képviselőiből álló bizottság vezetésével működne, szakmailag elhibázott, példa nélkül álló, a sajtószabadság szellemének és elvének ellentmondó, és politikailag is kiviétel. Ellentétben azzal az országos tendenciával is, melyben az önálló politikai csoportosulások sorra hozták létre saját sajtójukat. Véleményünk szerint Szegeden is kívánatos lenne, ha a jelentős ellenzéki pártok saját lapot indítanának, vagy lapkoalícióba szerveződnének, amellyel nemcsak saját politikai nyilvánosságukat biztosíthatnák, hanem egy információs versenyhelyzetet is teremthetnének.

A politikai pluralizmus időszakában időszertelesen követelmény egy politikai tradíciókkal rendelkező lap depolitizálása, hiszen még az úgynevezett független lapok politikai elkötelezettsége is egyértelmű. Ezért az MSZMP városi bizottsága nem kíván lépéseket tenni az újságírók depolitizálása érdekében, ugyanakkor a párthoz való szervezeti tartozásnál fontosabbnak tekinti a magas szintű szakmai követelményeket.

Allásponturnk szerint az olvasók becsapása lenne, ha a pártok közötti egyezkedés oltárán feláldoznánk a lap szerves fejlődésében kialakult karakterét. Ezért az MSZMP városi bizottsága a jövőben sem kívánja saját lapját átszervezni, politikailag megosztani, és lemondani azokról az előnyökről, amelyeket a fentebb vázolt társadalmi, politikai mozgások eredményeként szerzett.

MSZMP
Szeged Városi Bizottsága
tárgyalóküldöttsége

Az MSZMP küldöttségének állásfoglalása

Az Ellenzéki Kerekasztal és az MSZMP tárgyaló delegációja július 25-ei ülésén fő napirendi pontként foglalkozott a tömegtájékoztatási konfliktusok feloldásában megteremtendő esélyegyenlőséggel. Az MSZMP tárgyaló küldöttsége tudomásul vette, hogy a SZEK kizárólag a Délmagyarországgal kíván foglalkozni. A Délmagyarországnak rendszeres és garantált terjedelmű megjelenést és a lap szerkesztésébe való beleszólást követeltek.

A tárgyalóküldöttség a fent közölt állásfoglalást a kompromisszum érdekében a következő három javaslattal egészítette ki:

1. Növelhető a lap mindenki számára nyitva álló és kontra rovatának terjedelme és gyakorisága.
2. Intézményes támogatást nyújt a SZEK és a Délmagyarország szerkesztője közötti konkrét megjelenési konfliktusok feloldásához.
3. A Megyei Lapkiadó Vállalat felajánlotta közreműködését ellenzéki lapok kiadásában.

A SZEK az ajánlat jelentőségét alacsonyulva úgy döntött, hogy az esélyegyenlőség megteremtéséhez ez kezdeti lépésnek is kevés, és ezért a tárgyalásokat meg-határozatlan időre egyoldalúan felfüggesztette.

Az MSZMP tárgyaló delegációja a SZEK döntését sajnálattal vette tudomásul, és kifejezte azt a véleményét, hogy a SZEK nem tanúsított kellő toleranciát.

Ezt azért is sajnálatosnak tartja, mert a tömegkommunikáció kérdésében meg-levő nézetkülönbség miatt a korábban közös megegyezéssel kijelölt fontos tárgyalási témák sem kerültek megbeszélésre. (Például 1956 helyi eseményeinek korrekt történeti értékelése, a magyar—román viszony, az erdélyi menekültek problémája stb.)

Az MSZMP küldöttsége reményét fejezte ki a tárgyalások felújítására azzal, hogy az eddigi megállapodásokon túl mostani ajánlatát is kötelezőnek tekinti magára nézve.

A küldöttség nevében:
Révész Mihály,
Muncz Károly,
Kissné Novák Éva

A nyereség nem fétis

A Szegedi Vas- és Fémipari Szövetkezetnél, amikor a jövőt tervezgetik, vagy éppen az elmúlt időszak gazdálkodását értékelik, nem kerül be a dokumentumokba a gazdasági és politikai bizonytalanságra való hivatkozás. A jelennek egyúttal kell élni, és ez nem rendkívüli nehézség, hanem objektív körülmény.

Az idei első felében negyedmilliárdos termelési értéket produkáltak. Ekkora mutatószámokat más években háromnegyed év elteltével regisztrálhattak a számvetelők.

— Mire elég ez az előny? — tudakoltam Frányó Antaltól, a szövetkezet elnökétől.

— Egy kicsit most megelőztük magunkat. Ez lehetőséget ad az esetleg rosszabbodó körülmények között is a megmaradáshoz.

— Ilyen mértékű termelésfelfutás mitsem érne piac nélkül.

— Ez így igaz. Megrendeléseinket sikerült időben összegyűjtenünk. Korábbi intenzív műszaki fejlesztésünknek köszönhető elsősorban, hogy eladható termékeink vannak. Korábban jelentős tételeket értékesítettünk gyártmányainkból a szocialista országokba. Ezek az eladásaink most a minimálisra estek vissza. Az alacsony árak miatt lehetlenné vált számunkra a kivitel. Szerencsére, az NDK részére évek óta végzett bermunkákban még nincs fennakadás.

— A fizetőképes kereslet zuhanása miatt már a hazai piac sem könnyű értékesítési terület.

— A mezőgazdasági kisgépgyártásban voltak még ez év elején is tartalékok. Mára bizonyos gépekből már teljessé vált az ellátás, és itt is kialakult a kínálati piac. Szerencsére, találtunk új vevőket a tőkes országokban is. Bennünk is aggasztanak már saját áraink. Az alapanyagok drágulását sem bírjuk kivédeni.

— Továbbra is igaz a képlet a gépiparban? Míg a feldolgozók között éles a vetélkedés, addig az alapanyag-szállító monopóliumok élvezik a kiváltságos helyzetüket.

— Kis módosítással ez a helyzet. Ha a nagy anyaggyártók emelik árakat, bizonyos lehetetlen abban, hogy a kicsik egyetlen pillanat múlva rohannak utánuk. Sajnos, az árak átrendezése nemcsak éveket vesz el a napirenden, hanem egy gazdasági időszakon belül többször is.

— A piac telitődik, az árak nehezen megfizethetők. Lehet-e ok az optimizmusról?

— Ha a gazdaság egészét szemlélem: semmi derűs vonást nem találok. A szöveg az temérdek, de a kijátszásoknak, sportszerűtlen megoldásoknak nem akar vége szakadni. Ha csak a Szefafém helyzetét szemlélem, talán még bizakodhatok. Vanak új típusú kisgépeink, amelyekre biztosan lesz vevő is. Ennek a tartalékunknak a forrása az, hogy komolyan vettük a műszaki fejlesztést.

— Ritka ma a gond nélküli gazdasági vezető.

— A Szefafém elnöke sem az. Olyan napi feladatoknak kell megfelelni, amelyekre a sikeres válasz lassulás után nem adható meg. Szerintem ma egyetlen gazdasági vezető sem mehet el — mondjuk — háromhetes szabadságra, mert míg ő külföldön nyaral, addig soha vizsgálja nem pótolható lemaradásba kerül. Nagy gondunk itt, a szövetkezetnél — gondolom, ez a probléma másutt is jelentkezik —, hogy a szakmabergárdánk gyökerei kezdenek elveszni. A most kezdő kollégáink elméletileg jól felkészültek, de tudásuk nélkülözzi a gyakorlati alapokat. A jó szakembereink egymás után mennek nyugdíjba. Aki 30 évesen kezd a gyakorlattal ismerkedni, már majdnem biztos, hogy elkészt. Az így keletkező szakmai űrt a technika házai fejteltése nem kompenzálja. A hagyományos szakmai gondolkodást, a rutin-fogásokat nem lehet nálunk nélkülözni. A szülők nem adják tovább gyermekeiknek a tapasztalataikat. Nem az iskolaszisztemmel van baj elsősorban, hanem a társadalmi mechanizmussal. Ne egy szakma legyen anyagilag ösztönözve, hanem az

az ember, aki egy-egy szakmán belül kiválóan teljesít.

— S ehhez kellene társulnia a mostanában rengetegszer emlegetett tulajdonosi érdekeltségnek.

— Megfelelő gazdátudat nélkül semmire sem juthatunk. Ha itt is csak a szöveg marad, akkor ülhétünk tovább a langyos vízben, amíg az teljesen ki nem hűl. Csak a sürgős előrelépés gátolhatja meg a további leépülést.

— Az átalakulási törvény indított el folyamatokat a Szefafémnél?

— A törvényt, elképzeléseinket a hagyományos formában is teljesíteni tudjuk. Most is tehetünk — sok munkával — dolgozónk életszínvonalának megőrzéséért, nem is keveset. Jut pénzünk a műszaki fejlesztésre is. Persze, valamilyen változtatásra nálunk is szükség van, de ennek kimunkálását, a döntés előkészítését nem sietjük el. Törésmentes váltást akarunk.

— Erőteljes műszaki fejlesztés, kiemelt szövetkezeti életszínvonal-politika, a piac megoldozása. Mindezek a magyar gazdaságban fétisizált nyereséget csökkentik.

— Mi is szeretnénk sok nyereséget, de valóban nem ez a döntő mutató gazdálkodásunkban. A gazdálkodásunk biztonságát, a folyamatos műszaki fejlesztést, a hatékony ösztönzési rendszert fontosabbnak tartjuk. Azt a pénzt, amit nem fontos elköltenünk, persze, nem szórjuk a szélbe. Bankba tesszük. Ezzel is a még nehezebb helyzetre készülünk fel. Így talán a még erősebb válság idején sem kell tagságunkból senkinek sem az utcára kerülnie. Egyébként 20-22 millió forintos nyereséget képzeltünk el 1989-re. Az első felév 17-et hozott!

Bóle István

A magyar ellenzék Angliában

Az angol parlament elnökénél tett látogatással kezdődött a magyar ellenzéki politikai csoportok angolai látogatása. A küldöttséget a brit külügyminisztérium és a Kelet-Európa Intézet hívta meg. Tagjai: Jeszenszki Géza (MDP), Krasznai Zoltán (Bajcsy-Zsilinszky Baráti Társaság), Lukács Miklós (Kereszténydemokrata Néppárt), Rajk László (SZDSZ), Ravasz Károly (Független Kisgazda Párt), Tirts Tamás és Vágvolgyi András (Fidesz), Varga Csaba (Ma-

gyar Néppárt), Vidos Tibor (TDDSZ), valamint Király Zoltán képviselő és Ruttner György szociáldemokrata ügyvéd.

A küldöttség látogatást tett a parlament mindkét házában, ahol fogadta őket Bernard Weatherill, a parlament elnöke. A barátságos beszélgetésen a brit parlament évszázados működéséről, az abból levonható és Magyarországon is megfontolásra érdemes tapasztalatokról, a demokrácia hagyományairól volt szó.